

Predkladanie priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom
Submission of Direct Healthcare Professional Communication

Organizačný útvar ŠÚKL:	Oddelenie farmakovigilancie		
Kód:	MP 146/2023	Účinnosť:	od 01.11.2023
Verzia:	1	Strana:	1/7
RZ/Znak hodnoty/lehota uloženia:	A1/A/5		

OBSAH

Číslo odstavca	Názov	Strana
1	ÚČEL	2
2	POUŽITÉ POJMY	2
3	POUŽITÉ SKRATKY	3
4	SÚVISIACE PREDPISY A LITERATÚRA	3
4.1	Právne predpisy	3
4.2	Smernice, pokyny a normy	4
5	POSTUP	4
5.1	Účel priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom	4
5.2	Príjem predloženej žiadosti o schválenie priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom	5
5.3	Posúdenie žiadosti o schválenie priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom	6
5.4	Uverejnenie schválenej priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom na stránke ŠÚKL	6
5.5	Distribúcia schválenej priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom	6
6	ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	7
7	PRÍLOHY	7

1 ÚČEL

Účelom metodického pokynu je stanoviť jednotný postup pre držiteľov rozhodnutia o registrácii lieku (ďalej len MAH) pre účely predkladania priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom (Direct Healthcare Professional Communication, DHPC) na schválenie a ich distribúciu zdravotníckym pracovníkom.

2 POUŽITÉ POJMY

Systém riadenia rizík (Risk Management System)

Súbor farmakovigilančných aktivít a intervencií navrhnutý na identifikáciu, charakterizovanie, prevenciu alebo minimalizovanie rizík súvisiacich s liekom, vrátane posudzovania účinnosti týchto aktivít a intervencií [Smernica 2001/83/ES Čl. 1(28b)].

Plán riadenia rizík (Risk Management Plan, RMP)

Detailný opis systému riadenia rizík [Smernica 2001/83/ES Čl. 1(28c)].

Plán riadenia rizík zavedený MAH má obsahovať nasledujúce časti:

- a) identifikácia alebo charakterizácia bezpečnostného profilu predmetného lieku/liekov;
- b) návrh, ako ďalej charakterizovať bezpečnostný profil predmetného lieku/liekov;
- c) opis opatrení na prevenciu alebo minimalizáciu rizík spojených s predmetným liekom/liekmami vrátane posúdenia efektívnosti týchto intervencií;
- d) opis poregistračných povinností, ktoré boli uložené ako podmienka rozhodnutia o registrácii [Vykonávacie nariadenie 520/2012 Čl. 30(1)].

Opatrenia na minimalizáciu rizika (Risk Minimisation Measure, RMM), synonymum: aktivita na minimalizáciu rizika (Risk Minimisation Activity)

Intervencie určené na prevenciu alebo zníženie výskytu nežiaducich účinkov spojených s expozíciou lieku alebo na zníženie ich závažnosti alebo dopadu na pacienta, ak sa vyskytnú.

Tieto aktivity sa môžu skladať z **rutinných** opatrení na minimalizáciu rizika (napr. súhrn charakteristických vlastností lieku, písomná informácia pre používateľa, označenie obalu, veľkosť balenia, spôsob výdaja lieku a jeho zloženie) alebo **nadstavbových** opatrení na minimalizáciu rizika (napr. edukačných programov, programov s kontrolovaným prístupom, iných nadstavbových opatrení na minimalizáciu rizika).

Priama komunikácia zdravotníckym pracovníkom (Direct Healthcare Professional Communication, DHPC)

Komunikačný nástroj, ktorým sa dôležité bezpečnostné informácie od MAH alebo od národnej liekovej autority adresujú priamo zdravotníckym pracovníkom s cieľom informovať ich o prijatých opatreniach alebo potrebe prispôsobiť liečebné postupy v súvislosti s predmetným liekom.

DHPC nie je nástrojom na zodpovedanie otázok zdravotníckych pracovníkov.

DHPC patrí k nadstavbovým opatreniam na minimalizáciu rizika.

3 POUŽITÉ SKRATKY

CHMP	Výbor pre humánne lieky <i>Committee for Human Medicinal Products</i>
CMDh	Koordinačná skupina pre vzájomné uznávanie a decentralizované procedúry v oblasti humánných liekov <i>Co-ordination Group for Mutual Recognition and Decentralised Procedures - Human</i>
DCP	decentralizovaná procedúra <i>Decentralised Procedure</i>
DHPC	priama komunikácia zdravotníckym pracovníkom <i>Direct Healthcare Professional Communication</i>
EMA	Európska lieková agentúra <i>European Medicines Agency</i>
EÚ	Európska Únia
GVP	Správna farmakovigilančná prax <i>Good Pharmacovigilance Practice</i>
MAH	držiteľ rozhodnutia o registrácii lieku <i>Marketing Authorization Holder</i>
MRP	procedúra vzájomného uznávania <i>Mutual Recognition Procedure</i>
OF	Oddelenie farmakovigilancie
PIL	písomná informácia pre používateľa <i>Patient Information Leaflet</i>
PRAC	Výbor pre hodnotenie rizík liekov <i>Pharmacovigilance Risk Assessment Committee</i>
RD	riadený dokument
RMP	plán riadenia rizík <i>Risk Management Plan</i>
SPC	súhrn charakteristických vlastností lieku <i>Summary of Product Characteristic</i>
ŠÚKL	Štátny ústav pre kontrolu liečiv

4 SÚVISIACE PREDPISY A LITERATÚRA

4.1 Právne predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004, ktorým sa stanovujú postupy spoločenstva pri povoľovaní liekov na humánne použitie a na veterinárne použitie a pri vykonávaní dozoru nad týmito liekmi a ktorým sa zriaďuje Európska agentúra pre lieky

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 520/2012 o vykonávaní farmakovigilančných činností stanovených v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 726/2004 a smernici Európskeho parlamentu a Rady 2001/83/ES, čl. 30-33

Zákon NR SR č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

Smernica 2001/83/ES Európskeho parlamentu a Rady, ktorou sa ustanovuje zákonník Spoločenstva o humánných liekoch

4.2 Smernice, pokyny a normy

[Guideline on good pharmacovigilance practices \(GVP\) Module XVI – Risk minimisation measures: selection of tools and effectiveness indicators \(Rev 2\)](#)

[Guideline on good pharmacovigilance practices \(GVP\) Module XV – Safety communication \(Rev 1\)](#)

[Guideline on good pharmacovigilance practices \(GVP\) Annex II – Templates: Direct Healthcare Professional Communication \(DHPC\) \(Rev 1\)](#)

[Guideline on good pharmacovigilance practices \(GVP\) Annex II – Templates: Communication Plan for Direct Healthcare Professional Communication \(CP DHPC\)](#)

[Guideline on good pharmacovigilance practices \(GVP\) Annex I – Definitions \(Rev 4\)](#)

5 POSTUP

5.1 Účel priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom

Tvorba a distribúcia DHPC je opodstatnená a vyžaduje sa v situáciách, kedy je potrebné bezodkladne informovať zdravotnícku verejnosť o:

- pozastavení, zrušení alebo stiahnutí lieku z trhu z bezpečnostných dôvodov,
- dôležitej zmene v používaní lieku z dôvodu obmedzenia indikácie, zavedenia novej kontraindikácie, zmeny odporúčanej dávky z bezpečnostných dôvodov,
- obmedzení dostupnosti alebo prerušení dodávok lieku, ktoré potenciálne môže mať nepriaznivý vplyv na zdravotnú starostlivosť o pacienta.

Tvorba a distribúcia DHPC sa má zväžiť aj v nasledujúcich situáciách:

- nové dôležité upozornenia a/alebo opatrenia pri používaní v informáciách o lieku (SPC, PIL),
- nové údaje o predtým neznámom riziku, alebo zmena vo frekvencii alebo závažnosti už známeho rizika,
- nové dôkazy, že liek nie je až taký účinný, za aký bol považovaný,
- nové odporúčania ohľadom liečby alebo prevencie nežiaducich účinkov, alebo predchádzania nesprávneho použitia lieku a chýb v liečbe,
- prebiehajúce posudzovanie dôležitého potenciálneho rizika, pre ktoré nie sú momentálne dostupné údaje o výsledku posudzovania.

Návrh DHPC spolu s komunikačným plánom pripravuje MAH a v závislosti od typu procedúry ho posiela na schválenie príslušnej liekovej autorite.

Oddelenie farmakovigilancie ŠÚKL posudzuje a schvaľuje znenie textu DHPC v slovenskom jazyku, komunikačný plán a iné špecifiká určené k dohode na národnej úrovni. MAH môže začať distribúciu DHPC až po schválení všetkých aspektov ŠÚKL-om a je povinný ich dodržať.

Ak je žiadosť o schválenie DHPC iniciovaná zo strany MAH a nie je nariadená príslušnou liekovou autoritou, oddelenie farmakovigilancie ŠÚKL posúdi, či spĺňa všetky kritériá určené pre tento typ komunikácie a rozhodne, či bude schvaľovaná ako DHPC. Ak tieto kritériá nespĺňa, predmetná žiadosť bude zamietnutá.

5.2 Príjem predloženej žiadosti o schválenie priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom

K začatiu procesu schválenia DHPC na úrovni ŠÚKL MAH predloží na e-mailovú adresu pharmacovigilance@sukl.sk nasledujúce dokumenty:

1. návrh DHPC v slovenskom jazyku vo formáte programu Microsoft Word (.doc/.docx) podľa vzoru v Prílohe č. 1,
2. dokument s originálnym textom v anglickom jazyku v prípade textov schválených na úrovni EMA,
3. komunikačný plán schválený na úrovni EMA,
4. lokálny komunikačný plán.

V prípade, že sa distribúcia DHPC týka iba Slovenskej republiky, držiteľ predloží návrh DHPC v slovenskom jazyku a lokálny komunikačný plán.

Komunikačný plán obsahuje informácie o cieľovej skupine vrátane špecializácie, metóde distribúcie (pošta/e-mail) a časový harmonogram. Cieľová skupina a časový harmonogram majú byť v súlade s komunikačným plánom schváleným na úrovni EMA, v prípade odlišností na úrovni jednotlivých členských štátov upravené v súlade s národnými špecifikami. Úpravy komunikačného plánu na lokálne podmienky je možné zahrnúť do textu sprievodnej e-mailovej správy.

Ako predmet e-mailovej správy je potrebné uviesť: DHPC, názov liečiva (lieku).

Ak sa informácia vyplývajúca z DHPC listu týka viacerých liekov s obsahom liečiva/liečiv, do celého procesu schvaľovania na národnej úrovni musia byť zapojené všetky spoločnosti, ktoré majú predmetné lieky registrované a uvedené na trhu, prípadne ich plánujú uviesť na trh v blízkej dobe (orientačne do pol roka od distribúcie listu). Vo finálnej distribuovanej verzii DHPC musia byť uvedení všetci zúčastnení MAH spolu s ich lokálnymi kontaktnými údajmi vo forme prehľadnej tabuľky.

Pri príprave spoločného DHPC pre viac liekov slúži ako kontaktný bod pre komunikáciu s Oddelením farmakovigilancie zástupca jedného z držiteľov. Ak je MAH originálneho lieku na trhu prítomný, spravidla preberá hlavnú zodpovednosť za koordináciu celého

procesu schvaľovania a distribúcie v mene ostatných MAH. V prípade, že MAH originálneho lieku nie je na trhu prítomný, hlavnú zodpovednosť preberá MAH generického lieku po vzájomnej dohode s ostatnými MAH prítomnými na trhu; ŠÚKL túto zodpovednosť neurčuje.

5.3 Posúdenie žiadosti o schválenie priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom

V rámci posudzovania žiadosti o schválenie DHPC sa posudzovatelia OF vyjadrujú najmä k nasledujúcim bodom:

- formát DHPC podľa vzoru v Prílohe č. 1,
- obsahová a terminologická správnosť textu,
- súlad prekladu slovenského textu s anglickým originálom,
- komunikačný plán zohľadňujúci národné špecifiká.

Posúdenie zaslaného DHPC listu je uskutočnené zo strany ŠÚKL do termínu, ktorý je uvedený v schválenom komunikačnom pláne, ak existuje. V prípade, že sa distribúcia DHPC týka iba Slovenskej republiky, ŠÚKL schvaľuje komunikačný plán s ohľadom na obsah a urgentnosť komunikácie. Jednotlivé termíny v komunikačnom pláne sú záväzné a je nevyhnutné ich dodržať.

Po schválení textového znenia DHPC je MAH vyzvaný, aby zaslal konečnú verziu podpísanú zodpovedným pracovníkom (napr. štatutárom, prípadne iným zástupcom podľa rozhodnutia držiteľa) v .pdf formáte. Táto verzia bude po finálnom odsúhlasení zaslaná do elektronickej schránky jednotlivých držiteľov prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy a považovaná za schválenú verziu DHPC. Schválená verzia DHPC bude uverejnená na stránke ŠÚKL a MAH je povinný ju distribuovať v súlade so schváleným komunikačným plánom.

5.4 Uverejnenie schválenej priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom na stránke ŠÚKL

Schválené DHPC sa uverejňujú na stránke ŠÚKL v časti Bezpečnosť liekov - Oznamy držiteľov/DHPC. Zároveň sú zobrazené aj na hlavnej stránke v časti Aktuality. Držiteľ bude o uverejnení DHPC na stránke ŠÚKL vopred informovaný. Termín uverejnenia bude zhodný so schváleným termínom distribúcie DHPC.

Zverejnenie na stránke ŠÚKL nenahrádza povinnosť MAH zabezpečiť distribúciu DHPC.

5.5 Distribúcia schválenej priamej komunikácie zdravotníckym pracovníkom

Spôsob distribúcie DHPC závisí od určených cieľových skupín a druhu DHPC. Štandardne sa distribuujú DHPC v papierovej podobe. Vo výnimočných a dobre odôvodnených prípadoch je možné schváliť distribúciu elektronicke. Termín distribúcie uvedený v komunikačnom pláne je nevyhnutné dodržať.

Po uskutočnení distribúcie MAH zašle na e-mailovú adresu pharmacovigilance@sukl.sk informácie o úspešnosti distribúcie. V prípade vzniknutých komplikácií spojených s

distribúciou DHPC je MAH povinný vykonať nápravné opatrenia, ako aj opatrenia na predchádzanie daným komplikáciám v budúcnosti.

6 ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Tento metodický pokyn bol schválený riaditeľom ŠÚKL a GTSÚ PharmDr. Petrom Potúčkom PhD., MSc. dňa 02.10.2023.

MP 146/2023 verzia 1 je účinný od 01.11.2023.

7 PRÍLOHY

7.1 Zoznam príloh

Príloha č. 1 Vzor DHPC

VZOR DHPC
DHPC TEMPLATE

<dátum>

<Liečivo, Názov lieku, Dôvod oznámenia (napr. pridanie upozornenia alebo kontraindikácie)>

Vážený zdravotnícky pracovník,

<Názov držiteľa rozhodnutia o registrácii lieku> si Vás po dohode s Európskou liekovou agentúrou (EMA)¹ a Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv (ŠÚKL) dovoľuje informovať o nasledujúcich skutočnostiach:

Zhrnutie

<Odporúčanie: Táto časť DHPC má byť zvýraznená tučným písmom/väčšou veľkosťou písma ako ostatné časti DHPC a prednostne má byť vo forme odrážok.>

- **<Stručný popis bezpečnostného problému v kontexte terapeutickej indikácie, odporúčaní na minimalizáciu rizík (napr. kontraindikácie, upozornenia, opatrenia pri používaní) a prípadnej zmeny liečby>**
- **<Prípadné informácie o stiahnutí lieku, vrátane úrovne (lekárne alebo pacient) a dátumu stiahnutia>**

Základné informácie o bezpečnostnom probléme

Odporúčanie: Táto časť DHPC môže obsahovať nasledujúce informácie:

<Stručný popis terapeutickej indikácie lieku>

<Dôležité detaily o bezpečnostnom probléme (nežiaduce účinky, ich závažnosť, prehlásenie o predpokladanom kauzálnom vzťahu a ak sú známe, aj farmakodynamický mechanizmus, časovú súvislosť, pozitívny „re-challenge“² alebo „de-challenge“³ a rizikové faktory)>

<Odhad frekvencie výskytu nežiaducich účinkov alebo ich počtu hlásení s odhadovanou expozíciou pacientov>

<Prípadné oznámenie naznačujúce akúkoľvek spojitosť medzi nežiaducim účinkom a použitím lieku mimo schválenú registráciu (tzv. „off-label“)>

<Prípadné detaily týkajúce sa odporúčaní na minimalizáciu rizík>

<Oznámenie o tom, že SPC/PIL bolo alebo bude revidované, vrátane popisu zmien, ktoré boli vykonané alebo navrhnuté> *Odporúčanie: Nie je nutné prikladať konkrétny (preložený) text SPC/PIL, ktorý v čase rozoslania DHPC nemusí byť dostupný vo finálnom schválenom preklade*

<Miesto rizika v kontexte prínosu lieku>

<Dôvod na rozposlanie DHPC v danom čase>

<Akýkoľvek dôkaz podporujúci dané odporúčanie (napr. citácie kľúčových štúdií)>

<Oznámenie o akýchkoľvek predchádzajúcich DHPC súvisiacich so súčasným bezpečnostným problémom, ktoré boli nedávno distribuované>

¹ V prípade DHPC schváleného na európskej úrovni.

² Pozitívny „rechallenge“ - nežiaduci účinok sa znova prejaví po opätovnom nasadení lieku. Podmienkou pozitívneho „rechallenge“ je pozitívny „dechallenge“.

³ Pozitívny „dechallenge“ - nežiaduci účinok po vysadení lieku vymizne.

<Prípadný plán pre dodatočné opatrenia držiteľa rozhodnutia o registrácii/kompetentnej autority (ŠÚKL, EMA a pod.)>

Povinnosť nahlásovania podozrení na nežiaduce účinky

Od zdravotníckych pracovníkov sa vyžaduje, aby hlásili akékoľvek podozrenia na nežiaduce účinky súvisiace s používaním lieku <názov lieku> na ŠÚKL:

Štátny ústav pre kontrolu liečiv
Sekcia klinického skúšania liekov a farmakovigilancie
Kvetná 11
825 08 Bratislava
tel: + 421 2 507 01 206
e-mail: neziaduce.ucinky@sukl.sk

Tlačivo na hlásenie podozrenia na nežiaduci účinok lieku je na webovej stránke www.sukl.sk v časti Bezpečnosť liekov/Hlásenie podozrení na nežiaduce účinky liekov.

Formulár na elektronické podávanie hlásení: <https://portal.sukl.sk/eskadra/>

<Pri biologických a biosimilárnych liekoch vrátane vakcín uviesť aj upozornenie na nahlásovanie okrem názvu lieku aj číslo šarže>

V hlásení, prosím, uveďte aj číslo šarže, ktorá bola pacientovi podaná.

<Uviesť nasledujúcu vetu, ak liek podlieha dodatočnému monitorovaniu>

▼ <názov lieku> je predmetom ďalšieho monitorovania. To umožní rýchle získanie nových informácií o bezpečnosti.

Kontaktné údaje spoločnosti

Podozrenie na nežiaduce účinky môžete nahlásiť aj držiteľovi rozhodnutia o registrácii lieku <názov lieku>. Ak budete mať ďalšie otázky, alebo potrebovať doplňujúce informácie obráťte sa, prosím, na:

<lokálna poštová adresa
telefónne číslo:
e-mail:>

Podpis zástupcu MAH(ov)

Prílohy (ak sú potrebné)

<Link/odkaz na iné prístupné relevantné informácie, ako napr. informácia ohľadom webovej stránky kompetentnej autority>

<Ďalšie vedecké informácie (ak sú potrebné)>

<Zoznam literárnych zdrojov (ak sú potrebné)>